

SKANSKA

Henkilösuojaimet rakennustyömailla

Jari Renlund
Skanska

Johdanto ja aineiston tausta

Turvallisuushavaintojen kokoaminen

Aineisto perustuu laajaan turvallisuushavaintojen keräämiseen eri työmaaryhmiltä ja vierailijoilta. Havainnot keskittyvät henkilösuojainten käytön tarkasteluun työmaa-alueilla. Yhteensä 12929 turvallisuushavaintoa ja joista 1860 positiivista havaintoa.

Suojainten käytön puutteet

Turvallisuushavainnoilla puututaan ohjeiden noudattamatta jättämiseen. Puutteita on esiintynyt monissa työvaiheissa ja tilanteissa.

Tavoitteena turvallisuuskulttuurin vahvistaminen

Esityksen tarkoituksena on tukea turvallisuusjohtamista, lisätä tietoisuutta ja edistää konkreettisia kehitystoimenpiteitä suojainten käytön parantamiseksi.

Yleisimmät havaitut puutteet

Suojakypärän puutteet

Monilla suojakypärän leukaremmi on auki, mikä vaarantaa turvallisuuden.

Suojalasisien käyttämättömyys

Suojalasisit puuttuvat tai ne eivät ole silmillä, altistaen silmät vammoille hionta- ja asennustöissä.

Huomiovaatetuksen puutteet

Työmaalla liikutaan ilman huomiovaatetusta, mikä heikentää näkyvyyttä ja lisää tapaturmariskiä.

Nostotyöt ja vakavat vaaratilanteet

Henkilösuojainten merkitys

Nostotyöt sisältävät putoavien esineiden ja hallitsemattomien liikkeiden riskejä, joten suojainten käyttö on välttämätöntä.

Suojainten puutteet

Henkilöiden liikkuminen nostoalueilla ilman vaadittuja suojaimia lisää vakavien onnettomuuksien riskiä.

Lähellä piti -tilanne

Kypärä esti vakavan pään vamman sähkökeskuksen kaatuessa työntekijän päälle.

Valvonnan ja sääntöjen tarve

Tiukka valvonta ja nollatoleranssi suojainten käytön laiminlyönneissä ovat välttämättömiä turvallisuuden takaamiseksi.

Hitsaus- ja tulityöhavainnot

Henkilösuojainten puutteet

Usein hitsaajilta puuttui kypärään integroitu hitsausmaski, mikä lisää pään vammojen riskiä työmaalla.

Työkalujen ja vaatetuksen turvallisuus

Rälläkän kahvan puuttuminen ja vaatteiden palosuojavaatteiden puute lisäävät tapaturmariskiä huomattavasti.

Tulityöympäristön riskit

Sammuttimien, valvojan ja kaasupullojen asianmukaisen kiinnityksen puute muodostaa vakavan turvallisuusuhan tulitöissä.

Turvalliset ja ergonomiset ratkaisut

Kypärään integroitu hitsausmaski ja raitisilmapuhallin parantavat käyttömukavuutta ja turvallisuutta merkittävästi.

Kuljetukset, logistiikka ja vierailijat

Riskiryhmä kuljettajat

Kuljettajat liikkuvat usein työmaalla ilman tarvittavia henkilösuojaimia, mikä lisää onnettomuusriskejä merkittävästi.

Rakenteellinen suojauspuute

Monilla kuljettajilla ei ole suojaimia mukana, mikä osoittaa työnantajan vastuullisuuden puutetta ja rakenteellista ongelmaa.

Vierailijoiden turvallisuus

Suunnittelijat ja tauolla olevat työntekijät liikkuvat työmaalla ilman suojaimia, mikä heikentää turvallisuuskulttuuria.

Tarve selkeille pelisäännöille

Työmaalle ei saa tulla ilman suojaimia, ja lainavarusteet tulee tarjota tai pääsy estää turvallisuuden takaamiseksi.

Positiiviset havainnot ja hyvät käytännöt

Turvallisuuskierrosten vaikutus

Fazerin turvallisuuskierroksilla ei havaittu laiminlyöntejä henkilösuojaimissa tai turvattomissa työtavoissa.

Alamiestarrakäytännön merkitys

Alamiestarrakäytäntö estää nostoja ilman vaadittua tarraa, mikä vähentää nostotöiden riskejä tehokkaasti.

Turvallinen suojavaarustusten käyttö

Koneiden kuljettajat käyttävät asianmukaisia suojavaarusteita kuten kypärää turvallisuuden varmistamiseksi.

Hyvien käytäntöjen jakaminen

Hyviä turvallisuuskäytäntöjä tulisi jakaa laajemmin ja hyödyntää mallina muilla työmailla.

Johtopäätökset ja kehitystoimenpiteet

Henkilösuojainten käyttö

Työmailla henkilösuojainten käyttö on puutteellista, erityisesti kypärän käyttö vaatii parannusta useilla toimijoilla.

Riskiryhmät ja valvonta

Kuljetusliikkeet ja vierailijat ovat riskiryhmä, johon kohdistetaan tiukempaa valvontaa ja ennakoivia toimintamalleja.

Esihenkilöiden rooli

Esihenkilöiden ja johdon aktiivinen puuttuminen sekä seuraamukset ovat välttämättömiä toistuvien laiminlyöntien ehkäisyssä.

Turvallisuuskulttuurin parantaminen

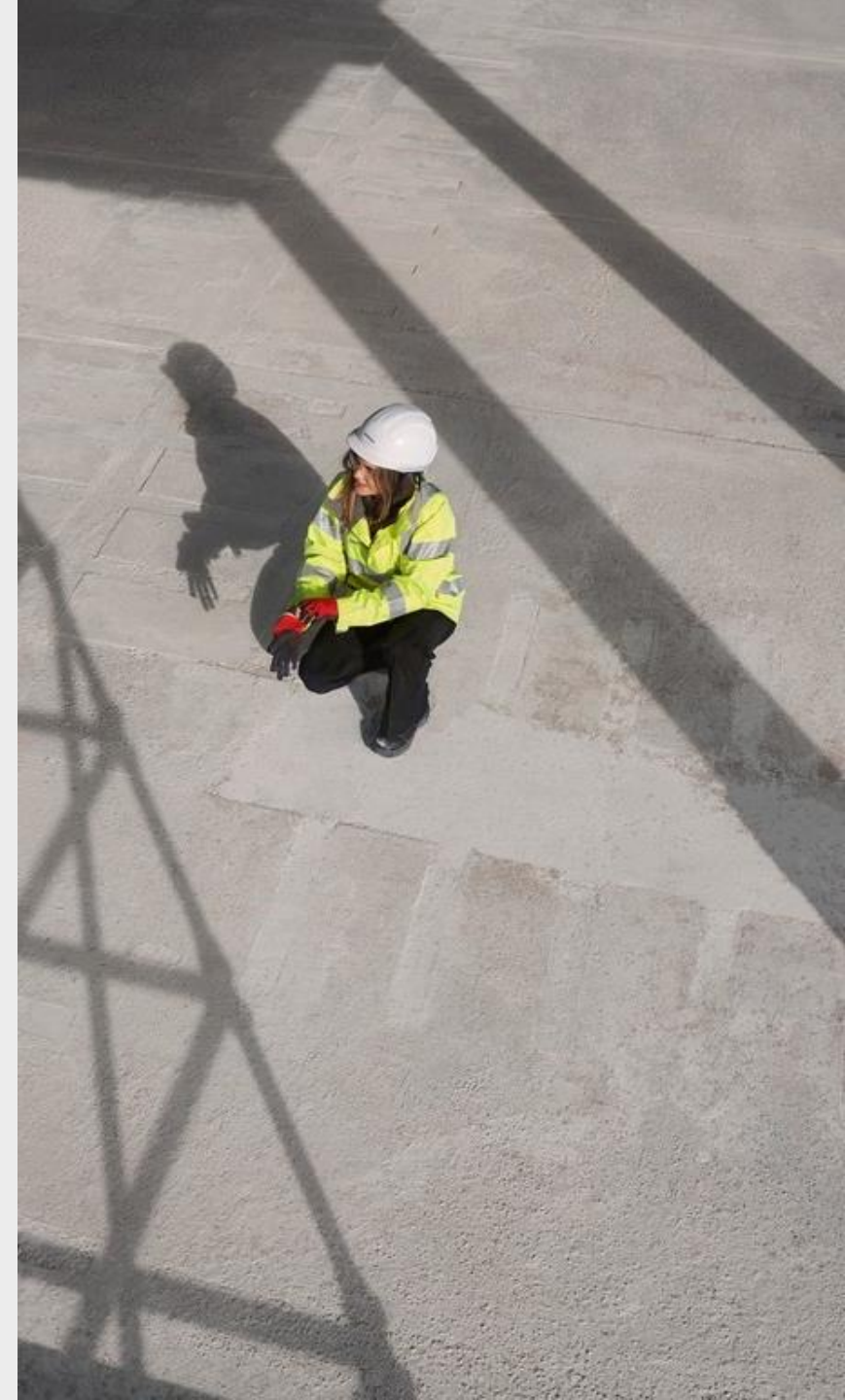
Avoin keskustelu, havaintojen hyödyntäminen ja johdonmukainen valvonta tukevat turvallisuuskulttuurin kehitystä ja tapaturmien ennaltaehkäisyä.

Hakusana Suojaimet

Koonti työmailta: suojaimet, putoamissuojaus, työmenetelmät ja turvallisuuskulttuuri.

Putoamissuojaus – keskeiset puutteet

- Telineistä puuttuu kaiteita ja potkulistoja
- Väärin kootut valjaat ja useiden köysien yhdistely
- Väärät kiinnityspisteet ja liian pitkä putoamismatka
- Putoamissuojainten mahdollinen vaurioituminen tulitöissä
- Kaiteettomat holvit ilman kulkurajoitusta

Suojainten käytön puutteet

- Kypärä ja remmin puuttuminen yleisin havainto
- Suojalasit puuttuvat erityisesti porauksessa, hionnassa ja piikkauksessa
- Hanskat puuttuvat useilta urakoitsijoilta ja kuljettajilta
- Hengityssuojainten puute pölyävässä työssä
- Huomiovaatetuksen puutteet, shortsit ja epäasialliset jalkineet

Kuljettajat ja vierailijat

- Useat kuljettajat ilman mitään suojaimia
- Osalla ei suojaimia mukana lainkaan
- Vierailijoilla vaihtelevia puutteita perehdytyksessä ja varusteissa
- Positiivista: lainavarusteet ja perehdytys toimivat osalla työmaista

Pölynhallinta ja työmenetelmät

- Hionta ja piikkaus ilman kohdepoistoa tai alipaineistusta
- Pölyn leviäminen koko rakennukseen
- Osalla urakoitsijoista heikko asenne pölynhallintaan
- Melutyössä kuulosuojaimet puuttuvat usein

Säähavainnot – tuuliriskit

- 7 m/s tuuli vaikuttaa nostojen turvallisuuteen
- Levymäisten elementtien hallinta heikkenee puuskissa
- Tarve varmistaa telineiden, pressujen ja materiaalien kiinnitys
- Puuskien seuranta ja työn keskeytys tarvittaessa

Turvallisuuskulttuuri – puutteet ja positiiviset

- Johto ja työnjohto kulkevat joskus ilman suojaimia → huono esimerkki
- Osa urakoitsijoista ei noudata ohjeita huomautuksista huolimatta
- Useilla työmailla erinomainen varustetaso ja siisteys
- Turvallisuskävelyillä myös 0-puutteita havaittu

Johtopäätökset

- Suojainten käyttäminen vaatii vahvempaa valvontaa
- Kuljettajat ovat merkittävä riskiryhmä
- Putoamissuojaus vaatii systemaattista ohjausta ja koulutusta
- Pölynhallinta on monin paikoin puutteellista
- Hyviä käytäntöjä on – niitä tulee levittää laajemmalle

Hakusana Hengitys

Hengityssuojainten puutteet

- Suojaimet puuttuvat pölyävissä töissä (hionta, piikkaus, sahaus, purku)
- Piikkarit ja poraajat ilman suojaimia
- Lujan paikkari hioo ilman suojainta
- Metrexin piikkaus ilman suojaimia → työ keskeytettiin
- Purkutyöntekijöillä ei aina hengityssuojausta

Pölynhallinnan vakavat puutteet

- Ei kohdepoistoa, ei imureita, ei alipaineistusta
- Pöly leviää koko rakennukseen
- LTU-urakoitsijalta järjestelmällisiä puutteita
- Hionta ja leikkaus ilman rajausta
- Kevätpöly ulkona vaikuttaa työntekijöihin

Tupakointi ja sisäilma

- Tupakointipisteestä savu kulkeutuu sisälle
- Työntekijöillä oikeus savuttomaan työympäristöön
- Piste tulisi siirtää paikkaan jossa savu ei kulkeudu kulkureiteille

Ilmanlaaturiskit ja ahtaat tilat

- Kulku pumppaamoon elementtitikkaita pitkin
- Pumppaamon pohjalla varmistettava hengitysilma
- Riskit kaasuputkiasennuksissa (venttiili painuu valaisimeen)

Urakoitsijakohtaiset havainnot

- LTU: Ei pölynhallintaa eikä suojaimia → valvonta puuttuu
- Lujan paikkari: hionta ilman suojaimia
- Metrex: piikkaus ilman suojaimia → keskeytys
- Purkutyöt: suojainten käyttö vaihtelevaa
- Positiivista: paalunkatkaisijalla suojaimet kunnossa

Johtopäätökset

- Hengityssuojainten käytön taso vaihtelee liikaa
- Pölynhallinta on monin paikoin puutteellista
- Savuttomuus ja ilmanlaatu vaativat huomiointia
- Ahtaat tilat ja erityistyöt vaativat lisävalvontaa
- Parhaita käytäntöjä tulee levittää laajemmin

Hakusana kuulo

Keskeiset havainnot työmaalta melusta ja kuulonsuojaimista.

Puutteellinen kuulonsuojaus

- Sirkkelin ja porauksen käyttö ilman suojausta
- Muotti- ja pulttityöt ilman kuulonsuojaimia
- Raudoittajat ja valumiehet paalutuskoneen vieressä ilman suojausta
- Aliurakoitsijoiden puutteet melutyössä

Melualueet ja rakenteelliset riskit

- Sähkötilan räppänä aiheuttaa voimakasta meteliä
- Puhaltimet yli 100 dB – kyltit puuttuvat
- Melu haittaa kommunikointia ja lisää tapaturmariskiä

Suojainten käytön haasteet

- Suojalasit eivät aina silmillä (roikkuvat kypärässä)
- Puutteita näkyvässä vaatetuksessa ja hanskoissa
- Nappikuulokkeet (Wokker) pätkevät → kommunikointihäiriöitä

Turvallisuuspoikkeamat

- Työntekijä kulki vaarallisen kapeaan tilaan kuulonsuojaimilla → ei kuullut varoitusääntä
- Kuulonsuojaimia saatavilla, mutta käyttö ei systemaattista

Johtopäätökset

- Melutyö vaatii johdonmukaista valvontaa
- Tarve selkeille melualuekylteille
- Suojainten käytön ohjausta ja esimerkillä johtamista vahvistettava

Hakusana Silmät

Keskeiset havainnot työmaalta liittyen silmiensuojaukseen.

Puutteellinen silmiensuojaus

- Suojalasien puuttuminen useissa työvaiheissa
- Suojalasit roikkuvat kypärässä, eivät silmillä
- Aurinkolasien käyttö suojalasien sijasta (ei hyväksyttävää)
- Aliurakoitsijoilla toistuvia puutteita

Silmävammariskit työympäristössä

- Roikkuvat rakenteet silmien korkeudella (alakatto, johdot, kaiutinlevyt)
- Valaisin roikkumassa käytävällä – rautalangat osuneet kasvoihin
- Huonokuntoiset tai jatkettut liinat silmien tasolla

Laser- ja roiskeriskit

- Vihreän säteen laser suunnattu vahingossa ulkona olevaan nosturinkuljettajaan
- Porapaalutuksessa roiskuva porasoiro – suojalasit pakolliset
- Leukahihnan oltava kiinni, jotta lasit pysyvät

Parannustoimenpiteet

- Vaadi suojalaseja kaikissa riskitöissä ja työmaalla liikkuesssa
- Poista tai suojaa silmien korkeudella olevat esteet
- Tarkista laserien suuntaus ja kielletyt suuntaukset
- Varmista silmiensuojainten saatavuus ja laadukas ohjeistus

Hakusana vaate

Keskeiset havainnot työmaalta liittyen näkyvyyteen ja heijastavaan vaatetukseen.

Puutteellinen huomiovaatetus

- Useilta puuttuu vaadittu luokan 2 varoitusvaate
- Ei heijastavaa pintaa, käytössä tavallisia t-paitoja
- FixMek, Pekkaniska, Lumon, Aki-lasi, Kaukokiito – useita puutteita
- Useita havaintoja puutteellisesta yläosan vaatetuksesta

Yhdistetyt suojauspuutteet

- Huomiovaatetuksen puute yhdistyy usein muihin puutteisiin
- Hanskat puuttuvat
- Suojalasit puuttuvat
- Kypärän leukahihna auki
- Shortsien käyttö työmaalla

Vaaratilanteet ja riskit

- Näkyvyyden heikkeneminen liikenne- ja nostoalueilla
- Nosturinkuljettajilla ei huomiovaatetta → tapaturmariski
- Piikkaus ja raskaat työvaiheet ilman turvavaatetusta
- Poraustyöalueella huomiovaatetus ja suojalasit puuttuivat

Parannustoimenpiteet

- Vaadi vähintään luokan 2 varoitusvaatetus kaikilta
- Varmista urakoitsijoiden yhdenmukainen varustetaso
- Puuttuvat hanskat, lasit ja remmit korjattava heti
- Tarkista vaatteiden kunto ja heijastavuus säännöllisesti

Johtopäätökset

- Huomiovaatetus on yksi yleisimmistä puutteista työmaalla
- Vaikuttaa suoraan näkyvyyteen ja tapaturmariskiä
- Tarvitsee vahvempaa valvontaa ja johdon tukea

Hakusana suojalasi

Keskeiset havainnot työmaalta liittyen suojalasiin käyttöön ja puutteisiin.

Laajamittaiset puutteet

- Suojalasien käytössä voi olla puutteita monilla urakoitsijaryhmillä
- Työvaiheissa joissa suuri riski: poraus, hionta, räjäköinti, piikkaus
- Lasit roikkuvat kypärässä, ovat taskussa tai unohtuvat kokonaan

Kriittiset riskitilanteet

- Työskentely katolla ilman suojalaseja
- Poraus ja piikkaus ilman suojausta
- Rälläkkä ilman teräsuojaa + ei suojalaseja
- Kuljettajat purkutöissä ilman lasia

Toistuvat laiminlyönnit

- Useat henkilöt eivät käytä laseja huomautuksista huolimatta
- Vierailijat ja toimihenkilöt ilman laseja
- Tavalliset silmälasit käytetty suojalasiensa tilalla (ei hyväksyttävää)
- Leukahihna auki → lasit eivät pysy

Parannustoimet

- Suojalasit pakollisiksi kaikissa työvaiheissa ja työmaalla liikkuesssa
- Jatkuva valvonta ja toistuvissa tapauksissa sanktioita
- Laseja oltava helposti saatavilla kaikilla sisäänkäynneillä
- Parempi perehdytys ja esimerkillä johtaminen

Johtopäätökset

- Suojalasipuutteet ovat yleisin turvallisuusongelma
- Suoraan yhteydessä vakaviin silmävammoihin
- Tarvitaan yhtenäiset käytännöt ja tiukempi valvonta

Hakusana käsine hanska

Kooste työmaan havainnoista liittyen käsineiden käyttöön ja puutteisiin.

Laajamittaiset puutteet

- Useita työntekijöitä ilman käsineitä eri urakoitsijoista
- Kuljettajat (Kaukokiito, HIAB, Kankaanpää) ilman suojakäsineitä
- Eristäjät, laatoittajat, muurajat, elementtiasentajat ilman käsineitä
- Skanskan toimihenkilöiltä ja työnjohdolta myös käsineet puuttuneet

Riskialttiit työvaiheet ilman käsineitä

- Metallin leikkaus, rälläkkä ja hionta ilman käsineitä
- Kaasu- ja nestekaasupullojen käsittely ilman SFS 5900 -mukaisia käsineitä
- Mattopuukolla työskentely ilman käsineitä
- Valutyöt ja raudoitus ilman suojaa

Vaaralliset ja virheelliset käytännöt

- Hanskoja kuivattu sähköpattereiden päällä → palovaara
- Viiltosuojakäsineet puuttuvat töistä joissa ne pakolliset
- Väärät käsinemallit tulitöissä ja purkutöissä
- Asenneongelmat: käsineiden käytön vähättely perehdytyksessä

Parannustoimenpiteet

- Varmista käsineiden saatavuus kaikilla sisäänkäynneillä
- Tiukempi valvonta ja sanktio toistuvista laiminlyönneistä
- Selkeä kampanja/ryhtiliike hanskojen käytön parantamiseksi
- Oikeat hanskat oikeisiin työvaiheisiin (viiltosuoja, kemikaalisuoja, kuumuus)

Johtopäätökset

- Käsineiden käyttö on yksi yleisimmistä suojauspuutteista
- Puutteet liittyvät usein myös muun PPE:n laiminlyöntiin
- Logistiikka ja kuljetus suurin riskiryhmä
- Tarvitaan parempaa turvallisuuskulttuuria ja esimerkillä johtamista

A photograph of a modern building's exterior. The image shows several vertical concrete columns and a ceiling with a light-colored, textured wooden finish. The word "SKANSKA" is overlaid in large, bold, white, sans-serif capital letters across the center of the image. The lighting is soft, creating subtle shadows and highlights on the concrete surfaces.

SKANSKA